

A T E M P L O M É S A H A D I T A N Á C S

T Ö R T É N E T E

A templom 1702-ben épült, az akkori 21 református családnak. Jelenlegi nagyságát és formáját az 1787-es kibővitással nyerte el. Berendezése is ebből az időből származik, sőt szószéke még korábbi. Az orgona 1876-ban készült, igen értékes barokk hangszer, mechanikus, un. csuszkaladás, 2 manuális, 12 regiszterrel. Műemlékként nyilvántartott, akárcsak maga a templom.

1848. szeptember 28-án e falak között tartotta Kossuth honvédseregének vezérkara a Pákozdi-Sukorói csatát előkészítő haditanácsot. A templomot betöltő résztvevők előtt elsőnek Móga János a hadsereg parancsnoka szólalt fel. Elmondta itt - az 1805-ben készült - urasztalánál állva, hogy a sukorói táborban felkeresték az országgyűlés küldöttei, akik az ellenséges hadsereg haladéktalan megtámadását követelték tőle. Ezután a küldöttek kaptak szót, megismételve az országgyűlési határozatot.

Móga a válaszában vázolta az erőviszonyokat: a sereg 15 ezres, többnyire rosszul kiképzett és felfegyverzett, míg Jellasics bán serege közel 40 ezer főből áll. Így ő az ütközetet nem javasolja, felelőtlenség lenne a támadás, csak vereség lehetne a vége.

Erre heves vita tört ki, amelyben Mógát gyávának és hazaárulónak nevezték az állandó hátrálás miatt már amugy is elégedetlen tisztek. Főleg a Perczel testvérek kardoskodtak. A parancsnok válaszképpen visszaadta tisztségét, kardját és az urasztalára helyezte. A válságos helyzetben Batthyány Lajos miniszterelnök kért szót. Eredeti szándéka, amellyel a táborba érkezett az volt, hogy Lamberg Ferenc közvetítésével tárgyalni fog a bánnal. Röviddel a haditanács előtt azonban tudomására jutott, hogy Jellasics erre semmiképp nem hajlandó, sőt rövid időn belül támadni fog.

Batthyány fölvetette a kérdést, mit tesz ebben az esetben a hadsereg. Rövid tanácskozás után született meg a tanácskozás végeredménye, az alapvető fontosságú döntés: a honvédsereg az ellenséget nem támadja, de ha az ellenség támad, ellenáll.

A vita alatt Xantus János a templomtoronyból kémlelte Jellasics táborának tüzeit, hogy a várható támadás irányáról tájékozódjék.

A haditanács legnevesebb résztvevőinek ülőhelyét táblácskával jelöltük meg. Ezek sorban, az első padokban láthatók.

A tanácskozás végén Móga visszakötötte kardját és vezényletével másnap a honvédsereg megverte a háromszoros túlerőt.